

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 46 0 V 098097 21 Gž

Novi Travnik, 13.10.2021. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudija: Davor Kelava, kao predsjednik vijeća, Alma Islamović i Nijaz Krnjić, kao članovi vijeća, u vanparničnom predmetu predlagača Z.K., sin Z., ... , B. protiv protivpredlagača ŠPD „Srednjobosanske šume/ ŠGD „Šume Središnje Bosne“ d.o.o. Donji Vakuf, zastupan po zastupniku po zakonu v.d. direktoru Društva mr. Sci. V.H., radi uređenja međe, odlučujući po žalbi protivpredlagača izjavljenoj protiv rješenja Općinskog suda u Bugojnu broj 46 0 V 098097 20 V od 25.02.2021. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 13.10.2021. godine, donio je slijedeće:

RJEŠENJE

Žalba protivpredlagača se uvažava i preinačava rješenje Općinskog suda u Bugojnu broj 46 0 V 098097 20 V od 25.02.2021. godine, tako što se prijedlog predlagača radi uređenja međa odbija u cijelosti kao neosnovan.

Obrazloženje

Osporenim prvostepenim rješenjem odlučeno je kako slijedi:

„Međa između parcele predlagača označene kao k.č, 2507/15 upisane u posjedovni list broj 777 i parcele protivpredlagača označene kao 2507/1 upisane u posjedovni list broj 530, sve k.o. ... , polazi od tačke 7 i ide u pravcu sjeverozapada u dužini od 24,45 m do tačke 8 (bukva), zatim se blago lomi i ide u pravcu sjevera u dužini od 35,00 m do tačke 9 odakle se nastavlja u istom pravcu u dužini od 35,30 m do tačke 10 (javor) pa se blago lomi i ide u pravcu sjeveroistoka u dužini od 58,25 m do tačke 11 (bukva) odakle se nastavlja u istom pravcu u dužini od 54,85 m do tačke 12 (lijeska) gdje se blago lomi i ide u pravcu sjevera u dužini od 23,10 m do tačke 13, a od tačke 13 se međa lomi i ide u pravcu zapada u dužini od 26,00 m do tačke 14 (lijeska), zatim se nastavlja u istom pravcu u dužini od 44,55 m do tačke 15 (bukva) gdje se lomi i ide u pravcu jugozapada u dužini od 30 m do tačke 16 (bukva) gdje se nastavlja u istom pravcu u dužini od 36,85 m do tačke 17 (bukva) (četveromeđa parcela 2507/33, 2507/1, 2507/15 i 2478).

Međa između parcele predlagača označene kao k.č, 2507/15 upisane u posjedovni list broj 777 i parcele protivpredlagača označene kao 2507/29, upisane u posjedovni list broj 530, sve k.o. ... , polazi od tačke 22 i ide u pravcu jugoistoka u dužini od 31,00 m do tačke 23 (javor), zatim se nastavlja u istom pravcu u dužini od 30,55 do

tačke 24, gdje se lomi i ide u pravcu juga u dužini od 12,65 m do tačke 1 (tromeda parcela 2507/29, 2507/16 i 2507/ 15), a gdje se predmetna međa i završava.

Uređena međa je prikazana na skici vještaka Edina Ždralovića od 09.11.2020. godine, a koja skica čini sastavni dio ovog rješenja.

Prijedlog se u odnosu na D.H., kći Dž., ... , B.; I.H., sina F., ... , B.; S.H., sina F., ... , B.; I.H.1, sina M., ... , B.; A.H. r. H., kći Dž., ... B.; A.R. r. H., kći Dž., ... B.; S.B., sina M., ... , T.; S.B., kći M., ... B.; B.Č. r. N., kći H., ... , B.; F.H. r. K., kći Z., ... D.V.; S.H., sina S., ... B.; F.K. r. N., kći H., ... B.; H.N., sina H., ... , B.; E.N., sina R., ... B. i E.N., ... B., smatra povučenim.

Troškove postupka u iznosu od 350,00 KM u cijelosti snosi predlagač.

Protiv ovog rješenja protivpredlagač je blagovremeno izjavio žalbu zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog pogrešne primjene materijalnog prava s prijedlogom drugostepenom sudu da usvoji žalbu kao osnovanu, preinači pobijano rješenje u cijelosti na način da odbije kao neosnovan zahtjev predlagača za uređenje međa. U obrazloženju žalbe u bitnom se navodi da je prvostepeni sud uredio među na osnovu člana 69. Zakona o stvarnim pravima F BiH, međutim kako se u konkretnom slučaju radi o šumi i šumskom zemljištu u državnom vlasništvu na koje se primjenjuju posebni propisi i u pogledu koje nekretnine protivpredlagač nije ni vlasnik ni posjednik već isti samo gospodari državnim šumama i šumskim zemljištem to isti nije pasivno legitimisan u predmetnom sporu. S tim u vezi pozvao se i na sudsku prasku Kantonalnog suda u Novom Travniku u predmetu broj 128 0 V 020528 18 GŽ od 07.11.2018. godine i broj 128 0 V 019546 18 GŽ od 21.03.2018. godine te zapisnik sa ročišta sačinjenog pred Općinskim sudom u Travniku broj 51 0 V 146786 18 V od 21.02.2019. godine. Osim navedenog prvostepeni sud je donio rješenje suprotno članu 17. stav 2. Zakona o vanparničnom postupku F BiH pri tome ne uvažavajući prigovore protivpredlagača a vezano za izvođenje dokaza vještačenja po vještaku geodetske struke slijedom čega je prvostepeni sud zanemario bitne činjenice vezane za bespravno zauzimanje državne šume i šumskog zemljišta to jest da se radi o uzurpaciji te zanemarujući činjenice neriješenog imovinskopravnog stanja uređuje međe prema katastarskim planovima, a što se detaljno obrazlaže. Dakle, u postupcima uređenja međa po ocjeni žalitelja mogu sudjelovati samo lica koja su vlasnici ili pak pretpostavljeni vlasnici koji bi mogli dalje ako smatraju da međa nije ispravno uređena, u posebnim postupcima zahtijevati uređenje prava vlasništva, pa kako to ovdje nije slučaj, to protivpredlagač nije ovlašten da podnese tužbu u smislu odredbe člana 69. stav 5. Zakona o stvarnim pravima.

Predlagač u odgovoru na žalbu istu je osporio u cijelosti s prijedlogom drugostepenom sudu da žalbu odbije kao neosnovanu i potvrdi prvostepeno rješenje. Prije svega navodi da je nesporno predlagač posjednik sa 1/1 dijela na k.č. 2477, 2478, 2507/15 iz pl. Broj 777 k.o. ... , odnosno da je vlasnik sa 1/1 dijela na k.č. 983 iz zk. ul. broj 1377 k.o. ... i k.č. 982 iz zk. ul. 456 k.o. ... , što znači da je isti aktivno legitimisan u ovoj sudskom postupku. Isto tako nalaz sudskog vještaka geodetske struke od 01.12.2020. godine je jasan i stručno obrazložen slijedom čega

navodi iz žalbe istaknuti u tom pravcu su paušalni i potpuno neuvjerljivi. Što se tiče dovođenje u pitanje nadležnosti suda da uređuje spornu među između stranaka u postupku, Zakon o stvarnim pravima F BiH je ovu problematiku jasno normirao a to je da isti spada u sudsku nadležnost. Na ovakav način se poskupljuju troškovi postupka. Smatra da treba uzeti u obzir činjenicu da je predlagač penzioner i da ima mjesečna primanja od oko 400,00 KM te u skladu sa tim traži da se izuzme iz plaćanja dalji sudskih troškova.

Nakon što je ispitao prvostepenu odluku u granicama navoda iz žalbi i po službenoj dužnosti shodno odredbi člana 221. Zakona o parničnom postupku ("Službene novine FBiH", broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15) a u vezi sa članom 2. stav 2. Zakona o vanparničnom postupku ("Službene novine F BiH", broj 2/98,39/04 i 73/05), ovaj sud zaključio je slijedeće:

Iz predmetnog stanja spisa proizilazi da je prealgač dana 09.06.2020. godine podnio prijedlog u kojem predlaže uređenje međa između parcela predlagača označenih kao k.č. 2477, 2478 i 2507/15, sve upisani u posjedovni list broj 777 k.o. ... i parcela protivpredlagača ŠPD „Srednjobosanske šume/ ŠGD „Šume Središnje Bosne“ d.o.o. Donji Vakuf označenih kao k.č. 2507/1 i 2507/29, upisane u posjedovni list broj 530 te parcela protivpredalgača D.H. i drugih označenih kao k.č. 2507/32 i 2507/33, upisanih u pl. Broj 1171 sve k.o. ... , a s obzirom da su međaši između parcela predlagača i parcela protivpredlagača uništeni. U toku postupka predlagač je povukao prijedlog u odnosu na sve protivpredlagače izuzev u odnosu na ŠPD „Srednjobosanske šume/ ŠGD „Šume Središnje Bosne“ d.o.o. Donji Vakuf.

U odgovoru na prijedlog protivpredalgač ŠPD „Srednjobosanske šume/ ŠGD „Šume Središnje Bosne“ d.o.o. Donji Vakuf je istakao prigovor pasivne legitimacije jer nije ni vlasnik niti posjednik predmetnih nekretnina nego da samo gospodari državnim šumama i šumskim zemljištem te je u prilog dostavio i sudsku praksu i to rješenja Općinskog suda u Jajcu broj 128 0 V 020528 16 V od 18.07.2018. godine potvrđeno rješenjem Kantonalnog suda u Novom Travniku broj 128 0 V 020528 18 Gž od 07.11.2018. godine.

U pogledu podnesenog prijedloga prvostepeni sud je obavio uviđaj na licu dana 09.11.2020. godine uz sudjelovanje vještaka geodetske struke Edina Ždralović te konstatovao da se između navedenih nekretnina ne nalaze nikakvih međašni znaci te je među uredio na licu mjesta u skladu sa katastarskim podacima kako je to iskazano u izreci pobijanog rješenja i prikazano na skici pomenutog vještaka od 09.11.2020. godine, a koja skica čini sastavni dio ovog rješenja.

U obrazloženju svoje odluke prvostepeni sud navodi da je odlučio da među uredi u skladu sa katastarskim planovima s pozivom na odredbe člana 69. stav 2. i 4. Zakona o stvarnim pravima a u vezi sa članom 169. stav 1. Zakona o vanparničnom postupku F BiH. S tim u vezi iznosi da je predlagač u posjedovnom listu broj 777 upisan kao nosilac prava na parcelama broj 2477, 2478 i 2507/15 a protivpredlagač u posjedovnom listu broj 530 kao nosilac prava na parcelama broj 2507/1 i 2507/29 sve k.o. ... , da je kao vlasnik parcela u posjedu protivpredalgača upisana država pa kako je nesporno da je protivpredlagač upisan kao posjednik navedenih parcela to

sud nalazi da je neosnovan prigovor nedostatka pasivne legitimacije. Vezano za odluke koje protivpredlagač u prilog svojim tvrdnjama vezano za istaknuti prigovor pasivne legitimacije dostavio sudu, odnosno naprijed citirana rješenja, sud zaključuje da se ne može primijeniti u datom slučaju obzirom da je u ovom sporu protivpredlagač posjednik nekretnina u odnosu na koje se traži uređenje međa dok u pomenutim odlukama isti nije ni posjednik niti vlasnik nekretnina u odnosu na koje se tražilo uređenje međa nego su mu te nekretnine samo ustupljene na gospodarenje od strane Srednjobosanskog kantona. Dakle, sud zaključuje da je protivpredlagač pasivno legitimisan u ovom predmetu. U pogledu prigovora odnosno protivljenja protivpredlagača za uređenje međa i zbog toga što postoji nesklad u površini nekretnina između gruntovnog i katastarskog stanja i da je sud među uredio u odnosu na spornu površinu odnosno za dio nekretnine za koju nisu riješeni imovinskopravni odnosi, sud obrazlaže da je među uredio između susjednih nekretnina na kojima su predlagač i protivpredlagač upisani kao posjednici i na temelju nalaza i mišljenja vještaka koji je urađen u skladu sa pravilima struke i koji je na ročištu povodom prigovora protivpredlagača dao jasno obrazloženje kao i razloge koji su ga rukovodili prilikom sastavljanja istog. Naime, vještak je sudu 01.12.2020. godine dostavio nalaz i mišljenje na koji je protivpredlagač izjavio prigovor gdje je naveo da traži dopunu nalaza vještaka na način da se izvrši preklapanje gruntovnih i katastarskih planova te uredi međa prema zemljišnoknjižnom stanju jer površina predmetnih nekretnina nije ista prema katastarskom i prema zemljišnoknjižnom stanju, a u prigovoru se navodi i da je sud naložio uređenje međe za dio nekretnine nad kojim nisu riješeni imovinskopravni odnosi odnosno kao posjednik je upisan protivpredlagač, a kao vlasnik država. Na ročištu održanom povodom prigovora na nalaz i mišljenje vještaka održanom 18.02.2021. godine isti je vještak u cijelosti ostao kod svog nalaza i mišljenja te dodao da je pokazivanje međe izvršio u skladu sa pravilima struke odnosno u skladu sa Stručnim uputstvom o poslovanju katastarskih ureda, kao i da se međna linija ne može pokazati prema gruntovnim parcelama nego samo prema katastarskim planovima.

Nadalje, u svojoj odluci prvostepeni sud je posebno napomenuo da kako u postupku uređenja međa sud meritorno ne rješava o pravu vlasništva na nekretninama nego se samo pretpostavlja da se pravo vlasništva svakog od susjeda proteže do međe koju je sud odredio te da svako, a ne samo onaj koje učestvovao u postupku uređenja međa, može dokazivati u parnici vlasništvo i zahtijevati postavljanje međe u skladu sa tim. Dakle, država kao vlasnik predmetnih nekretnina može protiv vlasnika susjednih nekretnina pokrenuti postupak radi uređenja međa kao što može podnijeti i tužbu radi utvrđenja prava vlasništva na spornim nekretninama. Shodno navedenom prvostepeni sud je donio odluku kao u izreci dok je o troškovima postupka odlučeno na osnovu člana 28. Zakona o vanparničnom postupku F BiH.

Prednja odluka prvostepenog suda nije pravilna i zakonita.

Naime, odredba člana 169. stav 1. Zakona o vanparničnom postupku F BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 2/98, 39/04 i 73/05), a na koju se u ostalom pozvao i prvostepeni sud jasno propisuje da prijedlog za uređenje međa između susjednih zemljišnih parcela može podnijeti svaki od vlasnika odnosno posjednika tih parcela, a kada je to zakonom određeno i ovlašteni organ. Stav 2. istog člana

ovog Zakona propisuje da prijedlog sadrži podatke o vlasnicima odnosno posjednicima susjednih parcela, zemljišnim parcelama između kojih se međa uređuje, sa oznakama tih parcela iz zemljišnih i katastarskih knjiga, razloge zbog kojih se postupak pokreće, kao i vrijednost sporne međašne površine, a na koju upućuje i odredba člana 69. stav 1. Zakona o stvarnim pravima („Službene novine F BiH“, broj 66/13 i 100/13) tj. da sud uređuje međe u postupku kako je to predviđeno relevantnim odredbama Zakona o vanparničnom postupku a koje nisu u koliziji sa odredbama Zakona o stvarnim pravima (član 371. stav 3.) pri tome vodeći računa da u tom postupku se ne povrijede prinudne odredbe vezano za raspolaganje nekretninama u državnom vlasništvu.

Iz podnesenog prijedloga je evidentno da predlagač zahtijeva uređenje međa po katastarskim podacima tj. bez navođenja i gruntovnih podataka, a da iz nalaza i mišljenja vještaka proizilazi da susjedna nekretnina u odnosu na koju se traži uređenje predstavlja šumu i šumsko zemljište koje u smislu člana 8. stav 2. Zakona o stvarnim pravima F BiH su dobra od općeg interesa, koja uživaju posebnu zaštitu pa tako i u pogledu načina korištenja i raspolaganja, a kako to upućuje i odredba člana 2. stav 2. citiranog Zakona. Zakon o šumama SBK/KSB ("Sl. novine SBK", broj: 05/14, 12/15 , 08/16 i 14/20) propisuje u članu 31. stav 1) Šuma i šumsko zemljište u državnom su vlasništvu (u daljnjem tekstu: državna šuma) i u privatnom vlasništvu (u daljnjem tekstu: privatna šuma), a u stavu 2.) Državnom šumom upravlja Vlada Kantona preko Ministarstva, pod uvjetima utvrđenim ovim zakonom. Članom 35. ovog zakona propisani su poslovi gospodarenja državnim šumama, koji u stavu 1. , 2. i 3. glase :

„(1) Poslove gospodarenja državnom šumom na području Kantona obavlja jedno kantonalno šumskogospodarsko društvo ili više kantonalnih šumskogospodarskih društava (korisnik državnih šuma) u granicama jednog šumskogospodarskoga područja ili više šumskogospodarskih područja

(2) Odluku o osnivanju kantonalnog šumskoprivrednog društva donosi Skupština Kantona na prijedlog Vlade Kantona, uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva i općina.

(3) Korisniku državnih šuma Ministarstvo ugovorom prenosi poslove gospodarenja državnim šumama, a posebno: izradu šumskoprivrednih osnova, izradu privremenih godišnjih planova gospodarenja, izradu godišnjih planova gospodarenja, izradu projekata za izvođenje radova u šumarstvu i njihovu realizaciju, projektovanje, izgradnju, rekonstrukciju, održavanje i nadgledanje šumske infrastrukture i saobraćaja na njoj te prometa šumskih drvnih sortimenata i sekundarnih (nedrvnih) šumskih proizvoda, provođenje programa i planova biološke obnove šuma, provođenje mjera zaštite šuma, proizvodnje i prometa šumskoga sjemena te šumskog i ukrasnog sadnog materijala, provođenje planova korištenja nedrvnih šumskih proizvoda, realizovanje planova

razvoja šumarstva i mjera racionalizacije u šumarstvu, te ostale poslove, zadatke i odgovornosti u skladu s ugovorom.“,

slijedom čega protivnik predlagača kao privredno društvo koje gospodari šumama na području SBK/KSB očito u predmetnom sporu nije stvarno pasivno legitimisano, te samim tim da u odnosu na istog nije osnovan prijedlog za uređenje međa.

Stranke u parničnom postupku (u konkretnom slučaju vanparničnom) u skladu sa čl. 291. Zakona o parničnom postupku, su između ostalog fizička i pravna lica i u tom postupku tužitelj (u konkretnom slučaju predlagač), treba da ima aktivnu legitimaciju, a tuženi (u konkretnom slučaju protivnik predlagača) pasivnu legitimaciju.

Pitanje da li je stranka legitimisana u parnici ili u vanparničnom postupku, pored procesnog ima i materijalno pravni značaj (stvarna legitimacija) i sud o istoj vodi računa (pored istaknutog prigovora stranaka) i po službenoj dužnosti, obzirom da ista zavisi od materijalnog prava koje se primjenjuje na određeno činjenično stanje.

Kod stvarne legitimacije aktivno je legitimisan tužitelj ako je isti nosilac prava koje je predmet spora, a tuženi je pasivno legitimisan ako na njemu leži obaveza koja odgovara pravu tužitelja.

Imajući u vidu naprijed citirane odredbe zakona pravilno se ukazuje u žalbi protivnika predlagača da isti nema stvarnu pasivnu legitimaciju u ovom vanparničnom predmetu za uređenje međa obzirom da nije vlasnik a ni posjednik predmetnih parcela, već su mu iste kao šume ustupljene samo na gospodarenje od strane SBK na osnovu čl. 31. i 35. Zakona o šumama SBK, tako da na protivnika predlagača nisu prenjeta vlasnička prava, a ni pravo posjeda na državnim šumama odnosno u tom pravcu (prava posjeda) nema relevantnih podataka.

Dakle, činjenica da je protivpredlagač šumskoprivredno društvo koje gospodari šumama i koji je kao takav evidentiran kao posjednik ujedno ne znači da je na istog prenesno pravo posjeda pa time i da je isti legitimisan u predmetnom sporu, a o kojoj legitimaciji i u ovom postupku sud mora voditi računa . U tom pravcu je jasan i vještak geodetske struke koji upravo navodi da podaci navedeni u katastru su tehnički podaci a pravo vlasništva i druga stvarna prava su evidentirani u gruntovnici tj. u zemljišnim knjigama kao relevantni podaci u pogledu nosioca stvarnopravnih ovlaštenja. U vezi s tim je neprihvatljivo obrazloženje prvostepenog suda „Vezano za odluke koje protivpredlagač u prilog svojim tvrdnjama vezano za istaknuti prigovor pasivne legitimacije dostavio sudu, odnosno naprijed citirana rješenja, sud zaključuje da se ne može primijeniti u datom slučaju obzirom da je u ovom sporu protivpredlagač posjednik nekretnina u odnosu na koje se traži uređenje međa dok u pomenutim odlukama isti nije ni posjednik niti vlasnik nekretnina u odnosu na koje se tražilo uređenje međa nego su mu te nekretnine samo ustupljene na gospodarenje od strane Srednjobosanskog kantona.“

Prema tome, uređenje međa jeste uređenje između vlasnika susjednih nekretnina a na što uostalom i upućuje odredba člana 69. stav 5. Zakona o stvarnim pravima.

Shodno svemu naprijed navedenom, ovaj sud nalazi da nisu bile ispunjene ni procesne ni materijalne pretpostavke za uređenje međa na pomenuti način.

Stoga, a imajući u vidu prednje razloge, po ocjeni ovog suda protivpredlagač nije pasivno legitimisan u predmetnom sporu jer isti, a što nije sporno, nije vlasnik nekretnina u odnosu na koje se uređuje međa, odnosno da isti kao privredno društvo ima samo ovlaštenje da gospodari predmetnim nekretninama, a da je stvarno pravni ovlaštenik država koju zastupa nadležno pravobranilaštvo, odnosno po ovlaštenju istoga opunomoćenik tako da u ovoj pravnoj situaciji sud nije mogao prihvatiti

pasivnu legitimaciju protivpredlagača i isključiti državu, a pogotovo kad se ima u vidu odredaba člana 69. stav 5. Zakona o stvarnim pravima. S tim u vezi ovaj sud podsjeća na pravno stajalište ovog suda iskazan u presudi broj:51 0 P 081419 18 GŽ 2 od 26.12.2018.godine

Radi toga, ovaj sud nalazi da je osnovan prigovor pasivne legitimacije, a na koju legitimaciju sud kako prvostepeni, tako i drugostepeni vodi po službenoj dužnosti pa kako je prvostepeni sud nepravilno raspravio ovaj prigovor naročito imajuću u vidu odredbu člana 31. Zakona o šumama SBK kao i odredbu člana 8. stav 2. Zakona o stvarnim pravima, to je ovaj sud uvažio žalbu žalitelja i preinačio prvostepenu odluku shodno članu 235. stav 1. tačka 3. Zakona o parničnom postupku.

Predsjednik vijeća

Davor Kelava